EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 5.10.2020
COM(2020) 633 final

2020/0284 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden välisellä talouskumppanuussopimuksella perustetussa yhteisneuvostossa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun on kyse tiettyjen talouskumppanuussopimuksen liitteessä IV lueteltujen viitemäärien mukauttamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Euroopan unionin ja Eteläisen Afrikan kehitysyhteisön välisellä talouskumppanuussopimuksella, jäljempänä ’talouskumppanuussopimus’ tai ’sopimus’, perustetussa yhteisneuvostossa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun on kyse talouskumppanuussopimuksen liitteessä IV lueteltujen tiettyjen tuotteiden viitemäärien mukauttamisesta talouskumppanuussopimuksen 35 artiklan soveltamiseksi.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Talouskumppanuussopimuksen 35 artiklassa määrätään Eteläisen Afrikan tulliliiton, jäljempänä ’SACU’, mahdollisuudesta soveltaa tuontitullina toteutettavaa suojatoimenpidettä, jos jonkin kahdentoista kuukauden jakson aikana talouskumppanuussopimuksen liitteessä IV luetellun, EU:sta peräisin olevan maataloustuotteen tuonti SACUun ylittää kyseisessä liitteessä luetellulle tuotteelle osoitetun viitemäärän.

Talouskumppanuussopimuksen liitteessä IV on taulukko, jossa luetellaan viitemäärät kahdellekymmenellekolmelle (23) tuotteelle kahdeksitoista (12) vuodeksi (”vuosi 1”, ”vuosi2” jne.). Taulukon alaviitteessä 1 todetaan, että ”[j]os tämän sopimuksen voimaantulopäivä on vuoden 2015 jälkeen, asteriskilla merkittyjen tullinimikkeiden vuoden 1 viitemäärä on edellisten kolmen (3) vuoden keskiarvo EU:sta SACUun suuntautuvasta tuonnista. Seuraavien vuosien (vuoden 1 jälkeen) viitemääriä mukautetaan suhteessa tämän taulukon viitemääriin”.

Talouskumppanuussopimuksen 113 artiklan 8 kohdassa määrätään, että ”[j]os osapuolet päättävät ennen sopimuksen voimaantuloa soveltaa sopimusta väliaikaisesti, kaikkien tässä sopimuksessa tehtyjen voimaantulopäivään kohdistuvien viittausten on katsottava tarkoittavan päivää, jona väliaikainen soveltaminen on alkanut”.

Talouskumppanuussopimusta on sovellettu väliaikaisesti 10. lokakuuta 2016 alkaen. Sen vuoksi yhdentoista (11) talouskumppanuussopimuksen liitteessä IV luetellun tuotteen (jotka on merkitty asteriskilla) viitemäärää olisi mukautettava liitteessä IV olevan taulukon alaviitteen mukaisesti.

2.2. EU–SADC-talouskumppanuussopimuksen yhteisneuvosto

Talouskumppanuussopimuksen 100 artiklalla perustetaan yhteisneuvosto ”valvomaan ja hallinnoimaan tämän sopimuksen täytäntöönpanoa”.

Talouskumppanuussopimuksen 101 artiklan 1 kohdan mukaan ”[y]hteisneuvosto koostuu EU:n neuvoston ja Euroopan komission asianomaisista jäsenistä tai heidän edustajistaan sekä SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden asianomaisista ministereistä tai heidän edustajistaan”.

Sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan mukaan yhteisneuvoston tehtävänä on

(a) olla vastuussa tämän sopimuksen toiminnasta ja täytäntöönpanosta ja seurata sen tavoitteiden toteutumista;

(b) tarkastella tähän sopimukseen liittyviä tärkeitä kysymyksiä, jotka koskevat osapuolten yhteistä etua ja vaikuttavat niiden väliseen kauppaan;

(c) tarkastella osapuolten tämän sopimuksen tarkistamiseksi tekemiä ehdotuksia ja suosituksia;

(d) antaa soveltuvia suosituksia;

(e) seurata osapuolten talous- ja kauppasuhteiden kehittymistä;

(f) seurata ja arvioida tämän sopimuksen yhteistyömääräysten vaikutusta kestävään kehitykseen;

(g) seurata ja tarkastella saavutettua edistystä kaikissa tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa;

(h) vahvistaa oma työjärjestyksensä;

(i) laatia kauppa- ja kehityskomitean työjärjestys;

(j) seurata kauppa- ja kehityskomitean työtä; ja

(k) huolehtia kaikista muista tämän sopimuksen mukaisista velvoitteista.

Sopimuksen 102 artiklan 1 kohdassa määrätään, että yhteisneuvosto voi käyttää päätösvaltaa kaikissa tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Talouskumppanuussopimuksen liitteessä IV olevan alaviitteen 1 mukaan on tehtävä päätös asteriskilla merkittyjen tuotteiden viitemäärien mukauttamisesta, jos talouskumppanuussopimuksen voimaantulopäivä on vuoden 2015 jälkeen (eli nyt käsillä olevassa tapauksessa).

2.3. Suunniteltu talouskumppanuussopimuksen yhteisneuvoston päätös

EU:n ja SADC:n talouskumppanuussopimuksen kauppa- ja kehityskomitean (jonka tehtävänä on avustaa yhteisneuvostoa ”sen tehtävien hoitamisessa” ja joka koostuu ”tavallisimmin osapuolten korkean tason virkamiesedustajista”) 5. kokouksessa talouskumppanuussopimuksen osapuolet pääsivät epäviralliseen sopimukseen maatalouden suojatoimenpiteiden kynnystasojen mukauttamisesta talouskumppanuussopimuksen liitteessä IV olevan alaviitteen 1 mukaisesti. Yhteisneuvosto vahvisti sopimuksen ensimmäisessä kokouksessaan 19. helmikuuta 2019 ja ilmoitti aikovansa ”hyväksyä sen kirjallisella menettelyllä tai sähköisesti työjärjestyksensä mukaisesti”. Tätä varten SADC:n talouskumppanuussopimusvaltiot sitoutuivat toimittamaan EU:lle luonnoksen yhteisneuvoston päätökseksi 15. maaliskuuta 2019 mennessä. EU sai luonnoksen noin vuotta myöhemmin 19. helmikuuta 2020.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Ehdotetussa neuvoston päätöksessä vahvistetaan talouskumppanuussopimuksella perustetussa yhteisneuvostossa unionin puolesta otettava kanta tiettyjen sopimuksen liitteessä IV esitettyjen viitemäärien mukauttamiseen.

Kanta perustuu talouskumppanuussopimuksen osapuolten talouskumppanuussopimuksen yhteisneuvostossa tekemään alustavaan sopimukseen.

Ehdotuksen asiasisältö koskee kauppapolitiikkaa, jonka osalta unionilla on yksinomainen ulkoinen toimivalta SEUT-sopimuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita”.

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Yhteisneuvosto on perustettu talouskumppanuussopimuksella.

Yhteisneuvostossa hyväksyttävällä päätöksellä on oikeusvaikutuksia. Kun se hyväksytään, suunnitellulla muutoksella on vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla talouskumppanuussopimuksen 35 artiklan ja liitteen IV mukaisesti.

Suunnitellulla päätöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun päätöksen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN PÄÄTÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska yhteisneuvoston päätös muuttaa talouskumppanuussopimusta, on aiheellista julkaista päätös *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun se on hyväksytty.

2020/0284 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden välisellä talouskumppanuussopimuksella perustetussa yhteisneuvostossa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun on kyse tiettyjen talouskumppanuussopimuksen liitteessä IV lueteltujen viitemäärien mukauttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot allekirjoittivat Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Eteläisen Afrikan kehitysyhteisön, jäljempänä ’SADC’, talouskumppanuussopimusvaltioiden välisen talouskumppanuussopimuksen[1], jäljempänä ’sopimus’, 10 päivänä kesäkuuta 2016.

(2) Sopimusta on sovellettu väliaikaisesti Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Botswanan, Lesothon, Namibian, Swazimaan ja Etelä-Afrikan välillä 10 päivästä lokakuuta 2016 ja Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Mosambikin välillä 4 päivästä helmikuuta 2018.

(3) Sopimuksen 102 artiklan 1 kohdan mukaan yhteisneuvosto voi tehdä päätöksiä kaikista tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvista asioista. Sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan h ja i alakohdan mukaisesti yhteisneuvosto vahvistaa oman työjärjestyksensä sekä kauppa- ja kehityskomitean työjärjestyksen.

(4) Sopimuksen 35 artiklassa määrätään Eteläisen Afrikan tulliliiton mahdollisuudesta soveltaa tuontitullina toteutettavaa suojatoimenpidettä, jos jonkin kahdentoista kuukauden jakson aikana talouskumppanuussopimuksen liitteessä IV luetellun, EU:sta peräisin olevan maataloustuotteen tuonti SACUun ylittää kyseisessä liitteessä luetellulle tuotteelle osoitetun viitemäärän.

(5) Talouskumppanuussopimuksen liitteessä IV olevassa alaviitteessä 1 todetaan, että asteriskilla merkittyjen tullinimikkeiden viitemääriä mukautetaan, jos sopimuksen voimaantulopäivä on vuoden 2015 jälkeen,

[1] Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden välinen talouskumppanuussopimus (EUVL L 250, 16.9.2016, s. 3).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Sopimuksen 35 artiklan soveltamiseksi yhteisneuvostossa unionin puolesta otettava kanta, joka koskee tiettyjen talouskumppanuussopimuksen liitteessä IV lueteltujen ja asteriskillä merkittyjen tuotteiden viitemääriä, perustuu tähän päätökseen liitettyyn yhteisneuvoston päätösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja